

Foaia Diecezană

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

Prețul abonamentului: Pe un an 240 Lei Pe jumătate de an 120 Lei Pe un pătrar de an 60 Lei Cu număr 5 Lei Pentru strălănitare pe un an . . . 300 Lei	APARE DUMINECA Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”, iar banii pentru abonamente și inserațiuni se trimit administrațiunii „Tipografia și Librăria Diecezană” în Caransebeș.	Prețul inserțiunilor: Pentru publicațiuni oficiale, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei

Creștinismul eliberator.

De: Prof. Constantin Rudneanu.

Sociologul C. Bouglé spune că Creștinismul a egalizat, în principiu, pe toți creștinii. Cetatea cerească ignorează diferențierile pământești. În fața porții Bisericii, oamenii trebuiesc despuiți de toate onorurile. Dumnezeu unic și puternic este egal în ochii tuturor, a celor bogați ca și a celor umili. El nu se uită decât la sufletele oamenilor — și sufletul unui sărac și pios este de o mie de ori mai scump ca al unui rege imoral... Și astfel se inaugurează o împărăție a spiritelor... iar societatea umană merge înspre un egalitarism...

Plecând dela această constatare a sociologului francez, putem ușor observa sforțările mari ce le-a făcut omenirea până la apariția religiei creștine, cu ideea de egalitate, — singur creștinismul a putut determina și elibera pe oameni de sub jugul apăsător al diferitelor clase sociale, care-i oprimau.

Creștinismul a șters privilegiile și prerogativele umane, întronând împărăția sufletelor, a faptelor creștinești, pozitive, unicele conducătoare de valori spirituale. O profundă revoluție a realizat și'n lumea ideilor. Era o vreme de adâncă decădere religioasă-morală, când numai frica și teroarea guvernau în lume, atunci miile de martiri ai vieții creștine au adus triumful cauzei sfinte, prin jertfa sângelui scump, care a fructificat biruința sufletului uman, eliberându-l de sub dominațiunea tiraniilor. Și așa încetul cu încetul singură religia creștină a putut satisface dezideratele mari ale lumii noi.

Ea și-a câștigat un loc de seamă în istoria lumii, înlăturând atâtea păcate ale unui trecut plin de orgoliu, individualismul exagerat, cu patimi și dezordine, și în locul acestora s'a întronat „ordinea inimii”, despre care ne vorbește atât de frumos filosoful Pascal, „ordinea grației și a spontaneității”.

În lumea creștină există o solidaritate, care a fost accentuată și de sfântul apostol Pavel, care ne spune, că „noi toți suntem membrii aceluiasi corp”, și prin căderea unuia singur, toți oamenii au căzut în păcat... „Toți vor muri întru Adam și vor învia întru Hristos”.

Această filosofie adâncă a lumii creștine ne arată totala dependență în care trăim noi oamenii și ne mai spune și drumul pe care-l parcurgem, fiind în viața pământească, și viitorul ce ne așteaptă în lumea cerească. Solidaritatea creștină o găsim la toate popoarele și instituțiile mai de seamă, toți suntem fiii aceleiași comunități creștine și trăim cu ajutorul mijloacelor harice. Creștinismul a eliberat omenirea zăgăzuită în formulele grele ale sclaviei, a ridicat ființa umană până la dragostea virtuții creștine. Lumea lui Iisus Hristos a fost lumea renașterii sufletești, ochii omului au fost deschși prin revelația divină, iar misterele creștine, au devenit necesități reale ale sufletului creștin.

Să căutăm ca această moștenire sfântă să o ducem mai departe, fiecare în parte și cu toții laolaltă, fiindcă este păstrătoarea vieții spirituale, de care noi azi avem mai multă nevoie ca altădată.

Lacrimi de plânsuri Reginei Doamne.

De: Preotul **Octavian Tursa**
profesor, duhovnicul Academiei teologice.

Evocăm astăzi cu strângere de durere în adâncimea sufletului nostru, figura purtătoare de stea luminoasă și măreția faptei săvârșită de Acea, ce-a fost Doamna Țării Noastre — Regina Maria.

Și par'că nu ne putem obișnui și nu se poate statornici între noi ideea că Maria Doamna ce a trecut din pricina dărnicii și bunătății Sale evangelice, că crăiasa basmelor poporului nostru -- a fost chemată de Dumnezeuul părinților noștri din viața aceasta vremelnică și a fost dusă pe aripile oștirilor de mii de Heruvimi ca să-și doarmă tihna cea de veci sub lespedea de piatră dela Curtea-de-Argheș, alături de Domnițe dalbe și de Voievozi de Țară făuritori, înghirlandăți în hlamide de fier.

Sunt aproape două luni de zile, de când Doamna Țării noastre ne-a fluturat de pe buzele Ei un ultim zâmbet, cel din urmă spre adio, pentruca să se ducă alătura de soțul ei, Regele Ferdinand, cel de Țară întregitor, unde se vor afla strânși la voroavă cu ceilalți descălecători de Țară, țesând în șoapte, în aceea simfonie cerească firul istoric al Țării noastre. Și ne copleșește o durere și un regret fără margini, pentrucă vedem pe zi ce trece pierderea ei fără întoarcere. Și cât ne doare această plecare a Ei din comuniunea vieții noastre!

Amintiți-vă de Regina noastră Maria și săpați în sufletele voastre chipul Ei căci prin înțelepciunea prin geniul Ei s'a făurit Statul nostru de astăzi. O scânteie din geniul Ei stă la temelia Țării noastre.

Amintiți-vă de Doamna Țării noastre, de Doamna fără seamăn, care a luat parte activă la toate biruințele și suferințele neamului nostru, care a plâns alătura de poporul Ei în vremuri de bejenie și care s'a bucurat alătura de poporul Ei de ale sale victorii și înfigeți adânc în inimile voastre sublimatele ei virtuți.

Amintiți-vă de crăiasa visurilor noastre după cum o numește undeva poetul, când cutreera tranșeele de luptă și casele de suferință în care se svârcoleau ostașii noștri în înceștarea morții, mângâind cu mâna ei blajină frunțile eroilor noștri, ușurându-le chinurile, prefăcându-se în aceea. Mamă a răniților, și creștați adânc în mintea voastră numele acesta, căci durerile și suferințele Ei, și bucuriile neamului nostru au fost lucrurile Ei.

Cu drag ne vom aminti de crăiasa noastră, nici când năframa uitării nu se va așeza pe ochii noștri și făgăduim că în rugăciunile noastre vom ruga pe Milostivitorul de oameni s'o proteguiască. „Tu Doamne, ce pătrunzi toate tainele și adâncurile negraite, ce cârmuești cerul și pământul, cârmuește ceata îngerilor tăi cu sufletul neprihănit al Doamnei Țării noastre în slăvita Dreaptă a tronului Tău“.

Săptămâna

Pr. Traian Constantin

„Ceace este și ceoace poate face preotul pentru aceste vremuri, nu poate fi nici face învățătorul; în timp ce preotul poate face ceoace i se cere... învățătorului“.

T. P. Păcescu.

Din capul locului, citând cele de mai sus, afirmăm, că nu voim să facem procese de intenții nimănui, cu atât mai puțin să provocăm discuții cu corpul distins al învățătorilor.

Insă, ziarele făcându-se ecoul debaterilor din Congresul învățătorilor ținutla Constanța, comentează în cel mai defavorabil aspect preoțimea, plecând dela cuvântarea unui învățător, acolo.

Avem informațiunea — dela un participant fost învățător confesional într'un orașel din eparhie — că auditorii, nici nu l-au aprobat, dar nici nu l-au desaprobat. Presa însă, s'a făcut ecoul acestui „incident“ și l-a remarcat.

Desigur că „presa“ a colorat „incidentul“ după mentalitate și poate... după *interese*.

Ceace este important, constituie faptul, că o voce — se zice izolată — din congres, a fost scoasă în discuția publică.

Acest fapt, a prilejuit ocazia distinsului cugetător și eminent biserican, Dlui *Teodor P. Păcescu*, să comenteze în ziarul „România“ sub titlul „**Preotul și învățătorul în pragul noilor vremuri**“, ca un raport foarte documentat dintre contribuția **preotului și învățătorului** la cimentarea *noilor vremuri*.

Că unii preoți — spune autorul — au fost târâți în patimile politice, înlocuind pe cei doi mari guvernanți ai săi: Hristos și Biserica, uneori cu ciomagul electoral, poate fi adevărat; dar oare școala ca instituție — dela alegerea comitetului școlar sătesc, la alegerea postului de învățător, de revizori, subrevizori — n'a trecut prin filiera electorală cu maximum de deficit moral și cultural? De ce nu se admite? Se pot cita

cazuri, când comitetele școlare erau alese cu aceeași metodă de ciomăgeală ca și un primar sau... parlamentar!... când, preotul ca membru de drept al comitetului școlar... „ales“... n'a fost convocat la ședințe vreo 6—7 ani... când la câștigarea unui post de învățător, în afară de altele... se cerea și o *recomandare* din partea celor dela putere;... când tot aparatul de control și îndrumare al învățământului se schimba odată cu „puterea“;... când pe la Minister era o bătălie ca să se ocupe aceste posturi de control și îndrumare, la orice schimbare de guvern... etc... etc...

Învățământul și implicit învățătorul, a mai fost la culmea chemării, imaculat, sfânt și apostol al satelor, în asemenea împrejurări?

Eu răspund, că: *chiar să fi vrut, nu a putut să fie!*

Dar, chiar numirile, transferările, detașările și câte toate alte forme, din vara aceasta, au provocat frământări degradante, așa fel încât sunt comune, puternice, avansate și bine înstărite, cari nici până în săptămâna începerii cursurilor, nu au din cele 2—3 posturi de învățători, dascălii la școală.

Vezi pe la revizorate, inspectorate și ministere, învățători și profesori, agitându-se pentru numiri, adevărat: *căutându-și pânea*.

Existența: *pânea de toate zilele asigurată, este axioma socială. Dar aceasta nu-i în același timp și axioma idealului.*

„*Supra înălțarea și sub estimarea, sunt stări sufletești cari nu se pot asocia, implicit se esclud*“ — spune un sociolog englez.

Equația luptei învățătorimii pentru dezideratele de existență, croind motive de sub estimare pe spinarea preotului, formează exact necunoscuta axiomei de mai sus.

Câte ar mai fi de discutat pe această pantă?

Se cunosc cazuri, când dintr'o *supra estimare* de putere și... capacitate... și moralitate... și... apostolat... au fost învățători, cari au refuzat copiii ministranți preotului la slujba divină etc. etc.

În fine, păcate multe, păcate, se poate și deoparte și de alta... păcate pe cari **vreamea** — doftorul suprem — le-a nivelat... dar cine a suferit?... Nu Biserica și Școala, ca instituțiuni primordiale în sănătatea Neamului?

Dela acest finis — s'au fatalitate cum îi spune Românul — de întrebări și concluzii, acum când cel mai negru și dureros necunoscut ne bate la ușa Neamului și Ortodoxiei sale, să ne fie permis a întreba:

Oare numai izolate cazuri de înlocuire a lui Hristos și Biserica, cu „ciomagul“ electoral sunt cauza stărilor de azi la sate?...

Oare, luptele politice dintre învățători și alții mai sus puși, pentru *existență*, n'au produs un imponderabil în sufletul generațiilor, chemate azi, la datorie față de Neam?...

Și câte altele se mai pot întreba?...

Un lucru, care nu se știe — nu vrea să se știe, căci tendențios se răstălmăcește — nu este destul de concludent pentru ceice acuză Preoții și Biserica de... „o anarhie socială“, că *Preotul* — cu toată mizerabila lui existență, **niciodată** n'a *cârlit* așa fel ca să provoace *crize de cabinet* nu pentru că *nu ar fi putut-o face* — avem exemple de ridicări de masse creștine în istorie și mai recent în Sâmbia —, dar pentru că **preotul**, a înțeles să fie slujitor *până la jertfă, ortodoxiei naționale*.

Mai mult! În Biserica transilvăneană, a fericitului Șaguna, ori câtă stabilitate au preoții, *niciodată n'a slăbit respectul față de ierarhie*, ci toate s'au îndeplinit, cu orice jertfă, pentru comandamentele naționale.

Cunosc un caz — de exemplu — când un preot funcționa într'o parohie la distanță mare de soția învățătoare. A cerut să fie transferat mai aproape de soție. Ba a rugat pe un unchi, care a făcut istorice servicii **Neamului** nu numai *Bisericii*, să i-se facă mutație... n'a primit nici un răspuns — pentru interese bisericești, — dar n'a cârlit, a rămas la post *căcându-și slujba*... putem spune... *făcând apostolat*.

Meditați, învățători și preoți dela sate, asupra constatarii Dlui Teodor P. Paescu și vă convingeți, că:

„*Ceeace este și ceeace poate face preotul pentru aceste vremuri, nu poate fi nici face învățătorul, în timp ce preotul poate face ceeace i se cer de vremurile cele noi învățătorului.*

Sine ira et studio!

Și iată pentru ce!

În ziarul sus amintit*), am văzut fotografiile luate în Praga dela procesiunile religioase pentru: *Pace* în săptămâna războiului.

Vezi chipuri, de bătrâni și tineri, dar mai ales ale unor copilași îngenunchiați la rugăciune, pentru pacea lui Hristos. Nu cred... repet, nu cred că geniul lui *Angelo* ori *Raffael*, ar fi putut contempla extazul religios al copiilor rugându-se pentru pace, ca acest instantaneu surprins într'o clipă.

Iarăși: Sina ira et studio, putea *Școala să facă singură* asemenea clipe divine?

*) „România“ Nr. 107, din 16 Sept 1938.

LITERARE**Elegia lui Eminescu.**

Cenușa uitării care se așterne câteodată peste amintirea unor oameni, pare să fie mai groasă decât cenușa vulcanilor. Când aceștia erup, valurile lavei lor înneacă sate și orașe și prefac în moarte orice vietate; totuși se vor găsi curioși dintre aceia cari vor lua târnăcopul și vor săpa în piatra acestei lave, până vor da de ceea ce a fost viață odată, cu mii de ani poate în urmă. Dușmănia naturii este astfel învinsă. Poate însă cineva să învingă răutatea izvorâtă din uitarea oamenilor, — uitarea, acest vulcan nestins și nesecat, care-și împrăștie valurile cenușei sub formă de nepăsare și de indiferență?

Credem că nu. Dar, asemenea aceluia care sapă în stâncă închipuindu-și că va da de apă, vom încerca să răscolim în muntele de cenușă a uitării ce s'a așternut peste amintirea lui M. Eminescu, nădăjduind că măcar o infimă parte din gândirea acestui om o vom scoate la lumină.

Prea a fost viu și prea a fost lucid Mihai Eminescu, pentruca odată cu moartea lui, totul să fie stins.

Suflet neliniștit, scria cu sânge, iar adevărurile lui sunt adevărurile organice ale țărânei românești, căci inima lui a bătut totdeauna în ritmul sensibilității istorice ale acestui neam. În cuvântul său se spovedesc suferințele mute ale oaselor anonime, căci dureră i-a fost pâinea de toate zilele. Suflet de o seismografică impresionabilitate, scrisul lui e un cimitir al Nirvanei, iar pe mormintele suferințelor lui ca niște lumânări în noapte se reliefa gândurile neamului. Moartea lui o suferă neamul întreg, o suferă umanitatea întreagă, căci a pierdut unul din exemplarele cele mai prețioase pentru poezia ei.

Neînțelegătorii Tăi, celui ce zaci în Belu,

Au rămas să pribegească
Printre negrele mine
Ca ceva pierdut din tine?

Sau din raze să-ți urzească
Cuib, să nu te îngrozească
Steaua care a dispărut
Dincolo de început?

Cerul și-a pierdut cununa,
Tu și firea sunteți una:
Ne'nțeles... necunoscut!

Mă gândesc la neînțelegătorii poetului nostru, cari din toată opera lui Eminescu nu au desprins numai micile răutăți și scandaluri; nouă ne revine rolul să deschidem ochii celor îmbătrâniți în rele și să le spunem că același suflet care plânge pe strunele versurilor, se indignază și zace de durerea neamului. Numai degetele sale fermecătoare au știut să alunece pe fildeşurile albe ale clavierului și să cheme din sufletul geniului și naturii românești astfel de sentimente.

Din complexitatea de sentimente din opera lui, voi reda, după priceperea mea, „tonurile elegiace“. Cu alte cuvinte, e vorba de poeziile cu nuanță elegiacă.

Poezia genială — în acest caz — e productul unui fiu de vechil, unui autodidact, crescut într'un mediu provincial, cu puțin contact de mediul european, din cauza sărăciei.

Ia rechemăți în minte împrejurările epocii lui și biografia lui, cetiți poeziile lui dela „Egiptul“ și până la „Luceafărul“ — care este marele poet pe care l-ar scobori cât de puțin aceste poezii? — gândiți-vă că opera aceasta a fost scrisă până la vârsta de treizeci de ani — gândiți-vă că opera a realizat-o muncind din greu ca să aibă cu ce-și duce penibil viața.

Poezia lui Eminescu în genere este mai presus de orice preț. El, vagabondul lipsit de diplome școlare, feciorul lui Gh. Iminovici din Ipotești, el e croul culturii noastre moderne. Și dacă am compara limba din poeziile celorlalți scriitori români, vom vedea că elementul autohton niciunde nu se îmbină mai armonios cu cuvintele noi, decât la Eminescu.

Acest fapt este expresiunea fuziunii perfecte a sufletului românesc cu gândirea europeană. Această fuziune, prin însăși noțiunea ei, reprezintă ideea de generalizare, de sinteză, care în opera lui Eminescu formează nota dominantă; el nu ne dă crâmpes separate din natură, colțuri de peisage, tânguirii și mizerii personale, ci din toate incidentele, suferințele lui și ale naturii scoate generalul. Sigur că pentru a reda generalul, se folosește de culorile particularului. Aceasta se înțelege dela sine.

Adesea muzica din suflet încheagă o sumă de imagini culese dealungul victii și înrudite prin sentimentul comun ce le-a provocat. Un exemplu tipic este poezia „Melancolie“.

Această poezie i-a venit lui Eminescu ca o străfulgerare când a văzut că tot ceea ce făcea farmecul copilăriei, cu credințele și creșturile, s'a năruit atât de groaznic că el a ajuns să nu se mai recunoască în ruinele sufletești ce întâlnește în conștiința sa bolnavă,

Tablourile sunt mărețe: o mică tensiune a spiritului ne va face posibil înțelegerii, un cadru fantomistic de lună, în care

... Biserica'n ruină
Stă cuvioasă, tristă, pustie și bătrână,
Și prin ferestre sparte, prin uși ține vântul —
Se pare că vrăjește și că-i auzi cuvântul —
Năuntru ei pe stâlpi-i, păreți iconostas
Abia conture triste și urme-au mai rămas.
Drept preot toarce-un grier un gând fin și obscur,
Drept dascăl toacă cariul sub învechitul mur.
.....

Dar acela al dărâării și pustiirii sufletești,
când viața-i cură:

Încet repovestită de o străină gură...

Când nu se mai recunoaște și se întreabă:

Cine-i acel ce-mi spune povestea pe de rost,
De-mi țin la el urechea și rîd de câte-ascult
Ca de dureri străine? Parc'am murit de mult.

A ne înfățișa luna ca o regină moartă, a ne arăta întinderile de promoroacă, biserica bătrână, pustie cu geamuri sparte, cu icoane șterse, cu vântul ce se vaietă prin ușile dărâmate; a ne zugrăvi clopotele sunând tainic din pricina demonilor ce le ating cu zimții aripilor lor, însemnează a ne găsi în singurătate, a trezi în noi sentimentul tristeții și fricii, amestecată cu jale.

Imaginile acestea au din sufletul lui Eminescu căldura și lumina, și de aceea pătrund în suflet melancolizându-l, fără să-l sfâșie.

Eminescu împrumută și altor poezii ceva din nimbul ceresc al sufletului lui; ritmul pe care-l fixează, corespunde perfect de bine fondului adică stării sufletești...

O mamă, dulce mamă, din negură de vreme
Pe freacățul de frunze la tine tu mă chemi
De-asupra criptei negre, a sfântului mormânt
Se scutură salcâmi de toamnă și de vânt,
Se bat încet de ramuri, îngână glasul tău...
Mereu se vor tot bate, tu vei dormi mereu...

Sau mai departe:

Când voiu muri, iubito, la creștet să nu-mi
[plângi...]

ci o îndeamnă mai de grabă să frângă o ramură,
s'o îngroape la mormânt, cu stropii lacrimilor să-i ude rădăcina și:

Mereu va crește umbra-i, eu voiu dormi mereu.

Iar dacă va fi sortit să moară amândoi de-odată, să nu-i îngroape în țințirim, ci la margine de ape:

Ne pună'n încăperea aceluiasi sicriu;
De-apururea aproape vei fi de sânul meu...
Mereu va plânge apa, noi vom dormi mereu.

Este parcă un plâns și chiar se cere să fie cântată pe melodia unei doine sau recitată în ton melodic, pentru a exprima toată jalea poetului.

Cu alte cuvinte, poetul este stăpânit de gândul morții, se simte chemat de glasul mamei din mormânt prin foșnetul de frunze al unui trist cadru de toamnă.

(Urmează)

GEORGE MITRICĂ

De ziua înălțării sfintei Cruci la Maglavit.

Și anul acesta a sosit din mari depărtări mulțime de pelerini la Maglavit. De o parte spre a-și manifesta aici sentimentele de pietate produse de credința noastră mântuitoare, de altă parte atâți năpăstuiți ai sortii, bolnavi trupește și sufletește, să-și aline durerile, ba chiar în nădejdea unei vindecări totale. Căci ceice se roagă cu credință tare în Dumnezeu, în tot locul, dar în special în preajma capelei și a troițelor din locurile sfinte unde s'a arătat Dumnezeu, în formă de Moș, ciobanului cu suflor curat Petrache Lupu, au această sufletească încredințare. Din Caransebeș încă au venit aci peste 70 persoane.

În preziua sărbătorii, părintele stareț Mina Prodan ajutat de alți ieromonahi, după săvârșirea vecerniei, încep a spovedi pe pelerini la capela ridicată în apropiere de locul numit „la buturugi“, unde s'a învrednicit ciobanul Petrache de teofanie. Cum te apropii de acest loc vezi zeci de troițe ridicate de creștinii evlavioși din toate straturile sociale, iar în jurul lor zac tot felul de bolnavi, ca la lacul Betezda din Ierusalim.

Pe locul unde s'a învrednicit P. Lupu de teofanie s'a pus, nu de mult, fundamentul unei impozante mănăstiri, al cărei plan l-a făcut arhitectul Patriarhiei Dr. Berchet.

Menționez, că mulțumită măsurilor luate de autoritățile bisericești și administrative, din obolul credincioșilor s'au ridicat tot acolo chilii pentru călugări, pentru pelerini și un dispensar pentru bolnavi, unde aceștia sunt vizitați gratuit de medici. Iată că minunile dela Maglavit — pe lângă influența covârșitoare ce au exercitat-o asupra vieții religioase a întregului popor românesc — mai au influență și pe teren social.

Cătră seară sosește aci și Petrache, — care până aci fusese ocupat cu de ale gospodăriei, căci în curățenia lui sufletească nu primește dela nimeni nimic — și adresează pelerinilor în cuvinte simple dar simțite sfaturi moralizatoare. Apoi începe slujba de privoghiere ce culminează în scoaterea sf. Cruci și sărutarea ei de către credincioși.

Mulțimea pelerinilor, cari n'au încăput în capelă, s'au înșiruit în jurul ei, iar pe jos dormiau micuții copilași, unii și sub doi ani. Mulți dintre pelerini au privoghiat toată noaptea,

Mânezi iar serviciu de dimineată și apoi sf. liturgie. La sf. liturgie a predicat foarte mișcător încât a stors șiroaie de lacrimi pâr. stareț Mina Prodan. La priceasnă s'au împărțit ceice în ajun se spovediseră.

După terminarea sf. liturghii a sosit și Petrache Lupu, care s'a rugat fierbinte lui Dumnezeu să-și reverse mila Sa asupra pelerinilor sosiți, îndemnându-i să păzească poruncile lui Dumnezeu, dacă voesc să aibe parte de fericire pământească și cerească, spunându-le și viziunea de care s'a învrednicit, reproducând întreaga convorbire ce a avut-o cu Moșu, acu trei ani și mai bine în trei Vineri consecutive, înainte de Rusalii.

Tot atunci au adresat pelerinilor cuvinte pline de îndemn pâr. P. Bancea, apoi Primarul Maglavitului și starețul Mina Prodan. Ultimul a început a le spune pelerinilor ca să-i dea deplină crezare ciobanului Petrache, căci Istoria sf. a Testamentului Vechiu ne arată că și *Moisi* care păștea oile socrului său Ietro s'a învrednicit de teofanie, arătându-i-se Dumnezeu în rugul ce ardea și nu se mistuia dându-i poruncă să scoată poporul israelitean din robia egipteană, apoi profeților Amos și David cari erau iar păstori și că minuni sunt și azi pentru ceice cred zicând acestea, iată aud deodată mulțimea zicând, privind spre cer iată minunea. Mă uit și văd pe cerul senin cam în dreptul vorbitorilor că s'au arătat 3 cruci bine distincte de o mărime apreciabilă și această apariție a durat cel puțin un sfert de ceas și a fost observată de întreaga mulțime, care a rămas profund impresionată de această nouă minune, ce s'a arătat în Maglavit și a dat slavă lui Dumnezeu, care și-a arătat prezența sa la acest praznic al Înălțării sf. Cruci. Tot aci a vorbit și călugărul misionar I. Ursu. După terminarea vorbirilor pelerinii s'au fotografiat în grup cu ciobanul Petrache dorind ca toți să-l aibe ca amintire în apropierea lor, apoi ciobanul le-a dat binecuvântarea.

Întăriți în credință, ne-am întors pela vetrele noastre, incredințați că poporul românesc e un popor plăcut lui Dumnezeu, pentrucă Dumnezeu l-a cercetat, trimițându-i în vremurile acestea critice prin care trecem, un înălțător de suflete, un erou al credinții cum este Petrache Lupu și că Biserica ortodoxă e cea adevărată.

Un pelerin.

Vizitațiuni canonice

în Unip și Uliuc.

Duminecă în 18 Septemvrie, P. S. Sa Părinte Episcop Vasile al Caransebeșului, a binevoit să viziteze comuna Unip.

Dela hotarul comune, Mașina Prea Sfinției Sale este escortată de un banderiu de călăreți în costume naționale. La marginea satului, în fața porții triumfale, frumos împodobită cu „Bine ați venit”, Prea Sfințitul este întâmpinat de primarul Nicolae Negrea, care bineventează pe înaltul Chiriarih și îi oferă tradiționala pâine și sare.

Satul bine îngrijit, drumul străjuit de ramuri de copaci verzi, casele împodobite cu covoare și flori, impresionează plăcut pe Arhipăstorul nostru.

În fața bisericii mulțimea așteaptă nerăbdătoare. La ora 9 își face apariția mașina P. S. Sale.

Străjerii, înșiruți pe două coloane, în frunte cu inv. Gh. Jurca într-o ținută desăvârșită ovaționează

îndelung pe înaltul Chiriarih și-l salută cu străjerescul „sănătate”, la care P. S. Sa răspunde cu Arhierasca binecuvântare.

Din mașină descinde P. S. Sa, însoțit fiind de P. O. Domn Protopresbiter Ioan Geția din Buziaș și D-I I. Duicu, pretorul plasei Buziaș.

Prea Sfinția Sa, trece pe sub a doua poartă triumfală cu inscripția :

„Trăiască Majestatea Sa Regele Carol al II-lea”, situată în fața bisericii în timp ce corul soc. „Sfântul Gheorghe” din loc, intonează „Pre Stăpânul” sub conducerea dirijorului Nicolae Muțu, elev la școala de cantori din Caransebeș. În ușile bisericii Prea Sfințitul este întâmpinat de un sobor de preoți iar parohul local, Ioan Fărcășescu oferă sf. Cruce și sf. Evanghelie spre sărutare, după care face cuvenitul raport în care arată originea comunei, spunând că ea obvine pentru prima dată în „Evidențele papale de dijmă” din anii 1332-38 sub numele de Winep.

Pâr. Fărcășescu face pe larg raportul asupra credincioșilor ce-i păstorește arătând că scăderea nașterilor și tuberculoza prezintă pericole destul de accentuate. După acestea, în cuvinte alese și adânc simțite parohul local mulțumește P. S. Sale pentru cinstea ce a făcut-o comunei bisericesti Unip coborându-Se în mijlocul fiilor Săi sufletești, cari n'au avut fericirea să vadă un Chiriarih în biserica lor.

Inv. Gh. Jurca, în numele școlci și al străjerilor din loc, urează bun sosit P. S. Sale, iar micuțul străjer Patrichie Fărcășescu, prin puține cuvinte oferă P. S. Sale un buchet de flori.

P. S. Sa adânc emoționat în cuvinte calde, părintești răspunde D-lui inv. Gh. Jurca și micuților străjeri mulțumindu-le pentru dragostea și devotamentul cu care L-au întâmpinat.

Se trece apoi la sfințirea bisericii și la înzestrarea ei cu sf. moaște. Sf. Liturghie a fost oficiată de P. S. Sa Episcopul Vasile fiind înconjurat de un sobor compus din protopresb. Ioan Geția - Buziaș, preoții: A. Ciocoiu - Vucova, I. Gherga - Icloda, A. Alecsiu - Sacoș, A. Botău - Uliuc, I. Fărcășescu preotul local, I. Nimu - Hezeriș și protodiaconul Teodor Roșca din Caransebeș.

La priceasnă P. S. Sa predică, plecând dela citatul: „Cel ce voește să vină după mine, să se lapede sine, să-și ia crucea sa și să-mi urmeze mie” din evanghelia zilei. Arată însemnătatea sf. Cruci în trecut și în prezent, din lemn de batjocură, simbol al mântuirii noastre. Vorbește apoi despre însemnătatea sfințirii bisericii, apoi arată însemnătatea sf. taine, cari sunt depozitate în biserică și în special insistă asupra Tainei cununiei cerând credincioșilor să desrădăcineze obiceiul de a contracta căsătorii între nevrâstnici sau în afară de biserică.

Povețele Înaltului Arhipăstor, au impresionat adânc pe credincioși. La sfârșitul sf. Liturghii Prea Sfințitul bineventează pe Excelența Sa Dr. Alexandru Marta, Rezident Regal și își exprimă mulțumirile Sale față de înaltul demnitar, care a ținut să asiste la această sărbătoare a credincioșilor din Unip.

După sf. Liturgie P. S. Sa, împreună cu Excelența Sa Dr. Alexandru Marta și întreaga suită inspectează Oficiul parohial. În drum spre casa parohială, mulțimea care îl urmărește pretutindeni, îi aruncă, entuziasmată, flori în cale.

După terminarea inspecției, P. S. Sa se îndreaptă spre Casa Națională, iar la orele 4 p. m. P. S. Sa, în înalta chemare de a vesti cuvântul Domnului, se îndreaptă cu mașina către comuna Uliuc, în uralele nesfârșite ale populației, lăsând în suflete o duioasă amintire.

*

La jumătatea drumului dintre Unip și Uliuc, Prea Sfinția Sa este întâmpinat de un grup de călăreți uliceni, îmbrăcați în frumoasele lor costume naționale. La prima poartă de triumf, Prea Sfinția Sa este întâmpinat de mulțime, în frunte cu notarul Iosif Roth și primarul comunei Ioan Iernit, care în puține cuvinte își exprimă bucuria de care este cuprins el și locuitorii întregului sat. Mulțimea grăbită, urcă în trăsuri la cari erau înhâmați cei mai frumoși cai ai harnicilor săteni, pentru a urma pe Arhipăstorul lor.

Peste tot se putea vedea numai frumsețe și ordine, pentru că din zorii zilei, cu mic și mare, erau adunați în jurul sf. biserici, pentru a aranja ultimele pregătiri și pentru a da zilei fastul convenit. Un murmur... Iată-l în sfârșit pe P. S. Sa coborînd din mașină în mijlocul mulțimei, care fără nici o comandă își înalță mâinile la cer, întâmpinându-l pe P. S. Sa cu „Să trăiască” și „Sănătate”. Urmează iarăși liniște, căci Prea Sfinția Sa merge înspre Troița de lângă biserică unde aștepta soborul preoților. Parohul local, pâr. Dimitrie Botău prezintă sf. Cruce și sf. Evanghelie spre sărutare. Urmează raportul preotului, în care arată fazele de dezvoltare a comunei din cele mai vechi timpuri și până azi. Inv. Dimitrie Cocor, în numele școlii și al străjerilor, urează bun soset.

Străjerii și străjerele erau așezați pe două rânduri dela Troița și până la intrarea în ograda bisericii. Străjerii l-au întâmpinat pe Prea Sfinția Sa cu lumini aprinse în mâni, iar străjerele cu flori.

La ușa sfintei biserici așteptau cu lumini aprinse în mâni episcopii Iosif Băhuț și Nicolae Radu.

Intră cu toții în sf. biserică și se oficiază vecernia de aceeași preoți cari au fost la Unip, răspunsurile fiind date de cantori. La vecernie, P. S. Sa vorbește despre însemnătatea sfintelor icoane — Biblia neștiutorilor de carte — îndemnând pe credincioși a contribui cu toții la pictarea sf. biserici, care este atât de încăpătoare și bine întreținută.

După vecernie se trece la revizuirea Oficiului parohial, apoi Arhipăstorul face vizită văduvei preotese Elisabeta Cocoșiu, care a făcut mai multe donații bisericii.

Se trece în locuința pâr. Botău la o mică gustare, la care au luat parte pe lângă suita P. S. Sale și autoritățile locale, intelectualii, și mai mulți țărani din comună.

Timpul fiind înaintat, Prea Sfinția Sa părăsește comuna Uliuc în uralele mulțimii, lăsând în inimile celor rămași, frumoase amintiri.

CARTE DE RELIGIE

pentru școlile primare de: Dr. Andrei Buzdug
se află spre vânzare la Librăria Diecezană.

Ș T I R I

Hirotonire. Prea Sfințitul Părinte a învrednicit cu darul diaconiei pe prietenul și colaboratorul nostru Petru Toma, esactor eparhial. Noul diacon — care va fi curând presbiter — cu darurile sale și cu atragerea fierbinte pentru preoție, își ia de acum „jugul cel bun” pe care îi dorim să-l poarte cu vrednicie!

Biserica Neamului dela Mărășești. Pe locul de vecinică glorie al Neamului nostru, la Mărășești s'a făcut Duminică sfințirea Bisericii Neamului și a Mausoleului adăpostitor al osemintelor celor morți pentru patrie. La înălțătoarele serbări a luat parte însuși Majestatea Sa Regele Carol II., Marele Voevod Mihai, membrii Guvernului și numeroase delegații militare române și streine. Cuvântarea Majestății Sale Regelui, deosebit de impresionantă, a fost un memento pentru urmașii eroilor dela Mărășești, cari retrăiesc criticismul vremurilor de-atunci.

Escelența Sa Domnul Rezident Regal al Ținutului Timiș Dr. Alexandru Marta, a onorat pe P. S. Sa Părintele Episcop Vasile, participând la vizitațiunea canonică dela Unip. Gestul Escelenței Sale, înfățișându-l ca pe un conducător cu adevărat interesat la bunăstarea morală și religioasă a populației din Bănatul nostru, îl onorează în chip deosebit, dând simultan vizitațiunii canonice semnificația înaltă ce trebuie să o aibe.

† **Iacob Dabici** septuagenarul preot din Zorlențul-Mare, a trecut la vecinicie, după un serviciu preoțesc de peste jumătate de veac.

Dumnezeu să odihnească pe robul său în pace!

Sfințirea bisericii din Cornuțel. Duminică în 18 Septembrie 1938 s'a făcut sfințirea bisericii noi din Cornuțel. Această biserică-mănăstire, este zidită aproape în întregime pe cheltuiala — unele lucrări de el făcute — ieromonahului Anania Rosocha adm. parohial din Cornuțel. Sfințirea s'a făcut în cadre solemne, de un sobor de preoți: Isaia Suru adm. protop. ca delegat arhieresc, Ioan Lăpăduș - Ohabamâtnic, Ioan Marian - Copăcele, ieromonahii Dosofteiu Popovici - Criciova II și Ananie Rosocha din Loc.

La priceasnă a vorbit pâr. I. Suru despre însemnătatea sfințirii bisericii, îndemnând pe credincioși la zidirea și înnoirea sufletului lor prin credință în Dumnezeu și fapte bune. A participat multă lume din comunele învecinate.

Sfințirea și înălțarea Crucii pe turnul sf. biserici din Obreja s'a făcut Duminică în 18 Sept. a. c. în cadre solemne.

Sf. Liturghie s'a celebrat în sobor de preoții: E. Lăpăduș - Căvâran, E. Jianu - Iaz, I. Țerovan - Ohababistra, I. Ostrovan - Ciuta și M. Rădoi preotul locului. A predicat pâr. I. Ostrovan despre însemnătatea sfintei Crucii. La ridicarea Crucii, a vorbit impresionant pâr. M. Rădoi în fața mulțimei imense de creștini.

Credincioșii obrejeni pot fi mândri și satisfăcuți sufletește, căci biserică lor este una dintre puținele biserici din eparhie, înaltă în exterior cu aramă și împodobită în interior prin sculptura și pictură bizantină.

Jertfa credincioșilor obrejeni de 600.000 lei, adusă pentru biserică, la apelul păstorului lor Martin Rădoi, merită laudă!

Pentru Muzeul Eparhial a trimis p. Ion Mărgineanțu din Birda iconostasul vechei biserici de acolo. Aceasta adevărată podoabă a bisericeții vechi, înaintea căreia s'au plecat genunchii atâtor generații de oameni credincioși, a fost depusă în muzeul eparhial. Are o pictură foarte frumoasă, nu se știe de cine executată în lemn și bine conservată.

Mulțumirile noastre se îndreaptă spre bătrânul preot din Birda, cât și spre fiul Sfinției Sale, p. Tiberiu Mărgineanțu din Opațița care a depus mult interes pentru buna păstrare a iconostasului!

Comunicat

Nr. 4964 Sc. ex 1938.

Cu aprobarea sfântului Sinod, s'a tipărit de curând „Acatistul și paraclisul Prea Sfintei Născătoarei de Dumnezeu și Canon de umilință către Domnul Nostru Iisus Hristos“ de către Ierodiaconul Firmilian Marin dela sfânta Patriarhie din București.

Cartea este tipărită în chipul cărților de ritual, foarte atrăgător, pe hârtie bună și costă numai 30 Lei exemplarul.

Doritorii de a o avea să se insinue la secția culturală până la 15 Octombrie a. c.

Caransebeș în 21 Septembrie 1938.

Consiliul eparhial.

Aviz pentru lucrări bisericesti.

Firma

Aurel Cotârlă

sculptor, Oravița, județul Caraș

execută tot felul de lucrări bisericesti precum: Iconostase, Tronuri, Strane, scaune, chivoturi, ripizi etc.

Pentru lucrări mari, ca Iconostase, etc. pot veni la fața locului pentru pregătirea planului și de vizului și a da toate informațiunile necesare.

Am lucrat la peste 150 biserici, lucru ce pot dovedi cu certificate de mulțumiri din partea acelor unde am lucrat. Premiat cu diplome și medalii de aur și argint dela expozițiile din București, Panciova, Lugoj, Sibiu.

52-52

Log sprijinul binevoitor.

Nou!

Nou!

Au sosit în depozitul

LIBRĂRIEI DIECEZANE

și se află de vânzare următoarele obiecte bisericesti :

CRUCI, LITIERE,

CANDELE

diferite mărimi,

COROANE,

CHIVOTURI

din metal,

CĂDELNITE,

CANDELE

pentru școli,

COPII,

DISCURI, STELUȚE

LINGURIȚE,

PRĂZNICARE,

ICOANE

din metal

toate lucrute în stil bizantin cu prețuri reduse.

De vânzare

O casă în centru

Caransebeș, Piața Unirii, 5
(fosta Gh. Băiaș)

Informațiuni mai apropiate la familia
VASILIEVICI